

23.6.6

48a → (מיתבי כפה שהוא טמא מדרס) 49a

1. קום ר' לקראת אחאב מלך ישראל אשר בשמרון הנה בכרם נבות אשר ירד שם לרשתו: מ"א כא, יח

2. אם לא את דמי נבות ואת דמי בניו ראיתי אמש נאם יקוק ושלמתי לך בחלקה הזאת נאם יקוק ועתה שא השלכה בחלקה כדבר ה': מ"ב ט, כו

3. ובאו שני האנשים בני בלילע וישבו נגדו ויעדהו אנשי הבליעל את נבות נגד העם לאמר בוד נבות אלהים ומלך ויצאהו מחוץ לעיר וסקללו באבנים וימת: מ"א כא, יג

4. ויבא בניהו אל אהל ה' ויאמר אליו כה אמר המלך צא ויאמר לא כי פה אמות וישב בניהו את המלך דבר לאמר כה דבר יואב וכה ענני: מ"א ב, ל

5. ויאמר לו המלך כה אשר דבר ופגע בו וקברתו והסירת דמי חנם אשר שפך יואב מעלי ומעל בית אבי: מ"א ב, לא

6. יחלו על ראש יואב ואל כל בית אביו ואל יקרת מבית יואב זב ומצרע ומחזיק בפקד ונפל בחרב וחסר להם: שמ"ב ג, כט

7. וישלח המלך רחבעם את אדרם אשר על המס וירגמו כל ישראל בו אבן וימת והמלך רחבעם התאמץ לעלות במרכבה לנוס ורושלים: מ"א יב, יח

8. וכל המרכב אשר ירכב עליו הזב? טמא: ויקרא טו, ט

9. וכחזקתו גבה לבו עד להשחית וימעל בה' אלהיו ויבא אל היכל ה' להקטיר על מזבח הקטרת: דה"ב כו, טז

10. ויזעף עזיזו ובידו מקטרת להקטיר ובזעפו עם הפהנים והצורע זרחה במצחו לפני הפהנים בבית יקוק מעל למזבח הקטרת: דה"ב כו, יט

11. ויתר כל דברי אסא וכל גבורתו וכל אשר עשה והערים אשר בנה הלא המה כתובים על ספר דברי הימים למלכי יהודה רק לעת זקנתו חלה את רגליו: מ"א טו, כג

12. סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם: תהלים כה, יד

13. וירו חירם למלך יאשיהו ויאמר המלך לעבדיו העבירוני כי החליתי מאד: דה"ב לה, כג

14. וארחתו ארחת תמיד נתנה לו מאת המלך דבר יום ביומו כל ימי חייו: מ"ב כה, ל

15. וימאן לסוד ויפהו אבנר באחרי החנית אל החמש ותצא החנית מאחריו ויפל שם וימת תחתי ויהי כל הבא אל המקום אשר נפל שם עשהאל וימת ויעמדו: שמ"ב ב, כג

16. ויאמר המלך אל עמשה הזקק לי את איש יהודה שלשת ימים ואתה פה עמד: שמ"ב ב, ד

17. כל איש אשר ימרה את פיו ולא ישמע את דבריך לכל אשר תצונו יומת רק חזק ואמץ: יהושע א, יח

18. והשמעה בזה עד יואב כי יואב נטה אחרי אדניהו ואחרי אבשלום לא נטה וינס יואב אל אהל ה' ויחזק בקרנות המזבח: מ"א ב, כח

19. וימלך דוד על כל ישראל ויהי דוד עשה משפט וצדקה לכל עמו: שמ"ב ח, טו

20. ויצא יואב מעם דוד וישלח מלאכים אחרי אבנר וישבו אתו מבור הסנה ודוד לא ידע: שמ"ב ג, כו

21. וישב אבנר חברון ויטהו יואב אל תוף השער לדבר אתו בשלי ויפהו שם החמש וימת בדם עשה אל אחיו: שמ"ב ג, כז

22. והטיב ה' את דמו על ראשו אשר פגע בשני אנשים צדקים וטבים ממנו והרגם בחרב ואבי דוד לא ידע את אבנר בן נר שר צבא ישראל ואת עמשה בן יתר שר צבא יהודה: מ"א ב, לב

23. ועמשה לא נשמר בחרב אשר ביד יואב ויפהו בה אל החמש וישפך מעיו ארצה ולא שנה לו וימת ס ויואב ואבישי אחיו רדף אחרי שבע בן בכרי: שמ"ב ב, י

24. ויעל בניהו בן יהוידע ויפגע בו וימתהו ויקבר בביתו במדבר: מ"א ב, לד

25. ויבן העיר מסביב מן המלוא ועד הסביב ויואב יחיה את שאר העיר: דה"א יא, ח

- I הזמנה מילתא אי לאו re: אביי/רבא Analysis of dispute
- a Challenge (to רבא): (כלים כה:ה) – משנה מדרס – if a woman's cap, which was then donated for use as a cover for a ס"ת, it is no longer מדרס, but is vulnerable to מדרס → is considered a כלי via designation
 - i Defense: she not only gave it over, it was also reshaped for use
 - ii Question: why the need for both?
 - 1 Answer: as per חסדא ר' חסדא's ruling re: pouch for תמילין: only if designated & used is it אסור to put coins there
 - (a) Note: according to אביי, this would hold only if he designated; even if he used it, מותר if no הזמנה
 - b Challenge (to רבא): if he built a נפש (tomb) for a living person, מותר בהנאה; if he added one row for a dead person – אסור
 - i defense: he buried the dead person there
 - ii challenge: why the need for an extra row?
 - 1 Answer: in that case, even if he exhumed the body, still אסור
 - (a) Note: if he recognized the (added) row, he may remove it and restore הנהא היתר
 - c Challenge (to רבא): if someone digs a grave for his father and then buries him elsewhere – may not be used forever
 - i Defense: that is due to כבוד אביו, as proven from סיפא:
 - 1 Answer: even if he quarries rocks for burying his father and buries him elsewhere, they may never be used דשב"ג
 - 2 Explanation: no one suggests that spinning the flax (for the למת) would generate איסור הנהא
 - d Challenge (to אביי): a new grave is מותר בהנאה; if he put a fetus there, it is אסור בהנאה
 - i Defense: even if he didn't put a נפל there – the statement is there to stand contra רשב"ג – אין לנפלים תפיסת קבר – רשב"ג
 - e Challenge (to רבא): surplus from collection for the dead goes to other dead; for a specific dead person goes to heirs
 - i Defense: that is a case where they collected while he was alive
 - ii Block: explicit ברייתא applies this ruling to a case where they collected posthumously
 - iii However: סיפא proves that it isn't clear: ר"מ argues that money should remain in stasis; ר' נתן – used for same מת
 - 1 Answer: all agree that הזמנה מילתא – ר"מ – only that which was needed is included; ר"מ is unsure; ר' נתן – included
 - 2 Answer: all agree that הזמנה לאו מילתא – ר"מ – father is in doubt- surplus; ר"מ – father isn't מוחל surplus
 - f Challenge (to רבא): if parents (of a deceased child) were throwing things into the grave, others should rescue them
 - i Answer: they didn't intend anything- just acting out of grief
 - 1 Question: if so, why does רשב"ג qualify it – if they touched the bed, אסורים
 - 2 Answer: this is a precaution against people thinking that it is permissible to take תכריכים from מת

- g Challenge (to רבא): if someone designated a pouch for תפילין, he may not put money there; if he put תפילין there without designating it – may put money there (→ הזמנה is the only criterion)
 - i Defense: only prohibited if he designated and placed – as per ר"ח above
 - h Challenge (to אביי): if someone commissioned תפילין to be made, they may be used for חויל until they've been used as קודש לשמן
 - i Answer: this is a מחלוקת תנאים, as per dispute ת"ק/רשב"ג if proper leather for תפילין must be tanned
 - i Note: question about original dispute – where do they weave a shroud after burying someone
 - i Answer: e.g. הרפניא (very poor town)
 - j Final ruling: follows רבא (הזמנה לאו מילתא) in spite of אמימר ruling like אביי
- II Discussion: estate of those executed by crown goes to king (as per אחאב taking נבות כרם) or to heirs (he was related) vv. 1-3
- a ת"ק – goes to crown (but those executed by ב"ד – goes to estate)
 - b ר' יהודה: goes to heirs
 - i Explanation of v1: אחאב was a relative of נבות, he killed all of נבות's sons → inherited
 - 1 Proof: v. 2
 - 2 Response: v. 2 refers to his unborn children (as we interpreted in פ"ד re: הבל's potential progeny)
 - c Extended אגדות about אחאב and יואב vv 4-25, including use of some of these verses to support one or the other position in the above-invoked dispute